

Tarihin da ke 'Boye na Aya ta Arba'in — Lamba Bakwai

Goma Sha Daya da Ashirin da Biyu

Jeff Pippenger

2026-04-04

Daniyel sura ta goma sha ɗaya aya ta goma sha shida da aya ta ashirin da biyu dukansu suna daidaita da dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. Cikar aya ta goma a shekarar 1989 ta kai ga Yaƙin Yukiren a 2014, kamar yadda cikar yaƙin Raphia, na aya ta goma sha ɗaya, ya wakana a shekara ta 217 kafin haihuwar Almasihu. Aya ta goma sha ɗaya har zuwa aya ta goma sha shida ita ma aya ta goma sha ɗaya har zuwa aya ta ashirin da biyu ce; saboda haka, boyayyen tarihin aya ta arba'in, kamar yadda aka wakilta a ayoyi na goma sha ɗaya zuwa goma sha shida, haka kuma an wakilta shi a matsayin tarihin aya ta goma sha ɗaya har zuwa ta ashirin da biyu. boyayyen tarihin aya ta arba'in an wakilta shi ta ayoyi na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu.

Babi na Goma sha Daya zuwa Ashirin da Biyu

Wannan boyayyen tarihi kuma an wakilta shi a cikin surori na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu na Farawa, Matta, Ru'ya ta Yohanna da The Desire of Ages. Waɗannan shaidu huɗu na surori “goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu” sun yi daidai da boyayyen tarihin, gama boyayyen tarihin shi ne ayoyi na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu a cikin Daniyel goma sha ɗaya. Tsakiyar waɗannan shaidu huɗu kullum tana bayyana alamar alkawari, tun daga alkawarin mutuwa da Nimrod ya wakilta a sura ta goma sha ɗaya ta Farawa har zuwa karuwar Romawa a sura ta goma sha bakwai ta Ru'ya ta Yohanna.

Goma sha bakwai

Banda Matiyu, shaidun nan huɗu suna nuna babi na goma sha bakwai a matsayin tsakiyar lokacin da suke misaltawa. Ana kuma samun lamba goma sha bakwai sau uku a cikin annabce-annabce uku na shekaru ɗari biyu da hamsin da suka fara a 457 BC, 64 da 1776. Biyu daga cikin waɗannan layukan, (na farko da na ƙarshe) suna nuna wani matsayi na tsakiya sa'ad da layi na farko na 457 BC ya ƙare a 207 BC kuma layi na ƙarshe na 1776 ya ƙare a 2026. 207 BC yana tsakanin yaƙe-yaƙen Raphia da Panium, kuma 2026 shi ne tsakiyar wa'adin shugaban ƙarshe na Amurka.

A cikin layuka uku na shekaru dari biyu da hamsin-hamsin, mulkin Ptolemy ya kasance na shekaru goma sha bakwai. Akwai shekaru goma sha bakwai tsakanin 313 da 330 a cikin layin Nero, kuma akwai shekaru goma sha bakwai tsakanin yaƙin Raphia a 217 K.H.K. da yaƙin Panium a 200 K.H.K. Shaidu uku cikin huɗu na surori na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu suna nuna ainihin tsakiyarsu a matsayin sura ta goma sha bakwai. Saboda haka, tarihin boye na aya ta arba'in yana wakilta a cikin ayoyi na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu na wannan sura ɗaya, kuma shaidu huɗu na surori na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu suna daidaita da waɗannan ayoyi ɗin nan guda. Cikar kowace ɗaya daga cikin annabce-annabcen shekaru 250 guda uku tana daidaita da

wannan tarihi ɗaya. Ana jaddada tsakiyar a matsayin alamar hanya, kuma ana bayyana ta musamman a matsayin alamar alkawari da hatimin mutanen Allah.

Daniyel Sha Biyu

Ayoyi na bakwai, goma sha ɗaya da goma sha biyu na Daniel sura ta goma sha biyu suna bayyana zamani na karshe na hatimtar dubu ɗari da arba'in da huɗu. Aya ta bakwai tana bayyana 31 ga Disamba, 2023, aya ta goma sha biyu kuma tana bayyana 18 ga Yuli, 2020. Watsawar da ke cikin aya ta bakwai wadda ta kare a ranar 31 ga Disamba, 2023, wadda kuma ta fara a ranar 18 ga Yuli, 2020, an wakiltar ta cikin alfa da omega na ayoyi uku na lokacin annabci da suke cikin Daniel 12. Aya ta tsakiya ta shekaru 1,290 tana bayyana tarihin daga 1989 zuwa dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba a matsayin 30, sannan kuma 1,260 zuwa rufe lokacin gwajin ɗan'adam. Shekaru talatin suna wakiltar shekarun firistanci na dubu ɗari da arba'in da huɗu, kuma shekaru 1260 suna misalta watanni arba'in da biyu na alama na Ru'ya ta Yohanna 13.

Annabcin biyu na shekara 30 da shekara dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin da suka biyo baya alama ce ta annabcin alkawari biyu na Ibrahim da Bulus na shekara 400 da 430. Tsakiyar ayoyi uku na lokaci a Daniyel 12 tana wakiltar tawaye na wasika ta goma sha uku, yayin da kuma take jaddada alkawari da hatimcewar mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu. Waɗannan ayoyi uku kuma suna daidaita da 6oyayyen tarihi, kuma suna kara wata shaida game da jaddadawar cewa tsakiyar alama ce ta alkawari.

Bazara da Kaka

Tare da dukan waɗannan layuka dole ne mu haɗa shaidu uku na bukukuwan bazara da na kaka da suke cikin Littafin Firistoci ashirin da uku, waɗanda aka daidaita kuma aka haɗa da lokacin Pentikosti a cikin tarihin gicciye. A can surar ita ce ashirin da uku, wadda alama ce ta aikin kafarar Almasihu. Surar ta ƙunshi ayoyi arba'in da huɗu, waɗanda a ma'ana ta alama suke wakiltar Oktoba 22, 1844. Oktoba 22 yana wakiltar kwanaki 22 a cikin Oktoba, yana farawa da rana ta farko yana kuma ƙarewa da rana ta ashirin da biyu, ta haka yana ɗauke da shaidar haruffan Ibraniyanci. Oktoba kuwa shi ne wata na goma, wanda idan aka ninka shi da rana ta ashirin da biyu, yana ba da 220.

A kalandar Ibraniyawa rana ta goma ta wata na bakwai ita ce Ranar Kafara, kuma goma sau bakwai saba'in ne, alamar lokacin jarabawa. Shekaru dubu biyu da ɗari uku sun kare a shekara ta 1844 sa'ad da mala'ika na uku ya iso, kamar yadda doka ta uku da ta fara wannan zamani ta nuna a alama. Akwai makonni saba'in da aka kayyade a matsayin lokacin jarabawa, sa'an nan aka ware su ga Isra'ila ta ɗa ta zahiri a farkon kwanaki 2,300, kuma a ƙarshen waɗannan kwanaki an wakilci lokacin jarabawar Isra'ila ta ruhaniya ta zamani ta rana ta goma ta wata na bakwai, wadda take daidai da saba'in. Oktoba 22, 1844 tana zama alamar dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba, kuma a can ne shekaru saba'in na alama na lokacin jarabawa suke ƙarewa ga Adventism na Rana ta Bakwai, kamar yadda suka kare ga Yahudawa lokacin da aka jefe Istifanus da duwatsu.

1844 yana wakiltar wani zamani ne lokacin da mala'iku biyu suka iso, na biyu a lokacin baƙin-ciki na farko, na uku kuma a lokacin babban baƙin-ciki. "44" yana wakiltar saƙo mai ninki biyu kamar

yadda aya ta arba'in da huɗu ta Daniyel goma sha ɗaya ta wakilta, wato labarai daga gabas da arewa. Littafin Firistoci ashirin da uku ya ƙunshi ayoyi arba'in da huɗu waɗanda suka raba bukukuwan tsarkaka zuwa na bazara da na kaka. Waɗannan ayoyi arba'in da huɗu suna wakiltar saƙo mai ninki biyu. Waɗannan yanayi biyu ana wakiltarsu da ayoyi ashirin da biyu kowanne, saboda haka bukukuwan bazara da na kaka duka suna wakiltar haruffa ashirin da biyu na kalandar Ibraniyawa. Sa'ad da aka haɗa waɗannan shaidu biyu na ayoyi ashirin da biyu tare da lokacin Fentikos, sai su samar da tsari mai matakai uku.

Mataki na farko alama ce ta hanya da ta ƙunshi sassa uku, sannan kwanaki biyar suka biyo baya, kamar yadda yake da alamar hanya ta ƙarshe cikin alamomin hanya ukun. Alamar hanya ta tsakiya ita ce kwanaki talatin na koyarwa fuska da fuska da Almasihu tare da waɗanda ake shafawa su zama firistoci domin hidima a cikin ikkilisiyar mai nasara. Littafin Lawiyawa ashirin da uku ya yi daidai da ɓoyayyar tarihi ta aya ta arba'in.

Matsakaitan Wuri

Tsakiyar layin Farawa daga sura ta goma sha ɗaya zuwa sura ta ashirin da biyu ita ce sura ta goma sha bakwai, inda aka kafa mataki na biyu na alkawarin Ibrahim mai matakai uku da kuma alamar kaciya. Ainihin tsakiyar dukan ayoyin da suke cikin sura ta goma sha ɗaya har zuwa ta ashirin da biyu shi ne Farawa 17:22:

Amma zan kafa alkawarina da Ishaku, wanda Saratu za ta haifa maka a wannan kayyadadden lokaci a shekara mai zuwa. Da ya gama magana da shi kuwa, Allah ya tashi daga wurin Ibrahim. Farawa 17:22.

Allah ya fara magana da Ibrahim a aya ta ɗaya, kuma ya ƙare zancenSa a aya ta ashirin da biyu; saboda haka dukan tattaunawar alkawarin kaciya an sanya ta cikin mahallin annabci na haruffa ashirin da biyu na baƙaƙen Ibraniyanci, alhali kuwa jigon ayoyin ashirin da biyun shi ne ibadar kaciya, wadda za a cika a rana ta takwas. Tsakiya ko matsakaicin wannan sashe na Farawa shi ne dangantakar alkawari ta Allah da mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu, kamar yadda alkawarin kaciya na Ibrahim yake wakilta. Matsakaicin layin surorin Farawa daga sura ta goma sha ɗaya zuwa ta ashirin da biyu shi ne sura ta goma sha bakwai, kuma cikakkiyar tsakiyar surar ita ce aya ta ashirin da biyu inda Allah ya dakatar da zancenSa na alkawari da Ibrahim, ta haka yana sanya tsakiyar cikin mahallin baƙaƙen Ibraniyanci masu haruffa ashirin da biyu. Matsakaicin waɗannan ayoyi ashirin da biyu kuwa, ba shakka, shi ne aya ta goma sha ɗaya.

Za ku yi kaciya ga naman marar ku; kuma zai zama alamar alkawari tsakanin ni da ku. Farawa 17:11.

Tsakiyoyin sassa huɗu na surori na goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu a cikin Littafi Mai Tsarki sun ƙunshi ayoyi uku domin su cika ma'anar tunanin tsakiyar.

Wannan shi ne alkawarina, wanda za ku kiyaye, tsakanina da ku da zuriyarka bayanka: Duk ɗa namiji a cikinku za a yi masa kaciya. Kuma za ku yi wa naman kaciya azzakarinku kaciya; wannan kuwa zai zama alamar alkawari tsakanina da ku. Kuma mai kwana takwas za a yi masa kaciya a cikinku, kowane ɗa namiji cikin tsararrakinku, wanda aka haifa a gida, ko aka saya da

kudi daga kowane bako, wanda ba na zuriyarka ba. Farawa 17:10–12.

Alama wata shaida ce, wadda take wakiltar tuta. Wannan nassi yana magana ne game da tuta, waɗanda su ne dubu ɗari da arba'in da huɗu. Ya kamata a yi wa yaron namiji kaciya yana da kwanaki takwas da haihuwa, kamar yadda alkawarin Nuhu yake tare da rayuka takwas a cikin jirgin, ta haka ana amfani da lamba takwas domin a ɗaure alkawarin Nuhu tare da alkawarin Ibrahim. Su za su zama Filadelfiyawa, gama za a yi musu kaciya, wadda Bulus ya bayyana a matsayin alamar gicciye na jiki. Sa'ad da aka gicciye jiki, Allahntakar Almasihu tana a ciki, kuma wannan haɗin shi ne tuta; gama kamar yadda Sister White ta faɗa, “Sa'ad da halin Almasihu ya bayyana sarai cikin 'ya'yansa, zai komo dominsu.”

“Halin ɗan Adam ya lalace fwarai, kuma hukunci mai adalci ya hau kansa a gaban Allah mai tsarki. Amma an yi tanadi domin mai zunubi mai tuba, domin ta wurin bangaskiya ga kafarar Da makadaici haifaffen Allah, ya sami gafarar zunubi, ya sami barata, ya karɓi ɗaukaka a cikin iyalin sama, kuma ya zama magajin mulkin Allah. Sauyin hali kuwa ana aikata shi ta wurin aikin Ruhu Mai Tsarki, wanda yake aiki a kan ɗan Adam, yana dasa a cikinsa, bisa ga marmarinsa da yardarsa ga a yi haka, sabuwar dabi'a. Ana mayar da siffar Allah cikin rai, kuma kowace rana alheri yana ƙarfafa shi yana sabunta shi, yana kuma ba shi iko ya ƙara nuna halin Almasihu cikin adalci da tsarkin gaskiya da cikawa.”

“Man da waɗanda aka wakilta a matsayin budurwai marasa hikima suke matuƙar bukata, ba wani abu ba ne da za a shafa a waje. Suna bukatar su kawo gaskiya cikin Wuri Mai Tsarki na rai, domin ta tsarkake, ta tace, ta kuma tsarkake su. Ba ka'ida ce kawai suke bukata ba; koyarwar Littafi Mai Tsarki mai tsarki ce suke bukata, wadda ba koyarwowa marasa tabbas ba ne, ko kuma sassakakkun koyaswa marasa haɗin kai, amma gaskiya ce mai rai, wadda ta shafi muradun madawwami da suke tattare a cikin Almasihu. A cikinsa ne cikakken tsarin gaskiyar Allah yake. Ceton rai, ta wurin bangaskiya cikin Almasihu, shi ne tushen gaskiya da ginshiƙinta. Waɗanda suke aiwatar da bangaskiya ta gaskiya cikin Almasihu suna bayyana ta ta wurin tsarkin hali da kuma biyayya ga dokar Allah. Suna gane cewa gaskiya kamar yadda take cikin Yesu tana kaiwa sama, tana kuma kewaye da madawwama. Suna fahimtar cewa halin Kirista ya kamata ya wakilci halin Almasihu, ya kuma cika da alheri da gaskiya. Gare su ake ba da man alheri, wanda yake riƙe haske marar kasawa. Ruhu Mai Tsarki a cikin zuciyar mai bi, yana mai da shi cikakke cikin Almasihu. Ba hujja tabbatacciya ba ce cewa namiji ko mace Kirista ne domin yana nuna motsin rai mai zurfi idan yana ƙarƙashin yanayi masu tayar da hankali. Wanda yake kama da Almasihu yana da wani sashe mai zurfi, tabbatacce, mai juriya a cikin ransa, duk da haka yana da fahimtar rauninsa, kuma ba ya ruɗuwa ko ya ɓace ta wurin Iblis, har a sa shi dogara ga kansa. Yana da sanin maganar Allah, kuma ya san cewa yana cikin aminci ne kawai idan ya sa hannunsa cikin hannun Yesu Almasihu, ya kuma ci gaba da riƙe shi da ƙarfi.”

“Ana bayyana hali ta wurin rikici. Sa'ad da murya mai tsanani ta yi shela a tsakiyar dare, ‘Ga ango yana zuwa; ku fita ku tarye shi,’ budurwai masu barci suka farka daga barcinsu, sai aka ga su wanene suka yi shiri domin wannan al'amari. Dukan bangarorin biyu an same su ba shiri, amma ɗaya ta kasance a shirye domin wannan gaggawa, ɗaya kuma aka same ta babu shiri. Ana bayyana hali ta wurin yanayi. Gaggawa tana fito da ainihin ƙarfen hali. Wata masifa ta

farat ɗaya kuma ba a zata ba, baƙin cikin rashin masoyi, ko rikici, wata rashin lafiya ko azaba da ba a zata ba, wani abu da ya sa rai ya tsaya fuska da fuska da mutuwa, zai fito da ainihin abin da yake cikin hali. Za a bayyana ko akwai bangaskiya ta gaske a alkawaran maganar Allah ko babu. Za a bayyana ko rai yana samun goyon baya ta wurin alheri, ko akwai mai a cikin tulun tare da fitilar.”

“Lokutan gwaji suna zuwa ga kowa. Yaya muke gudanar da kanmu a karkashin gwaji da tabbatarwar Allah? Fitilunmu suna mutuwa ne? Ko kuwa har yanzu muna ci gaba da sa su suna konewa? Shin muna shirye domin kowace irin gaggawa ta wurin haɗinmu da Shi wanda yake cike da alheri da gaskiya? Budurwai biyar masu hikima ba su iya ba wa budurwai biyar wawaye halinsu ba. Dole ne kowane ɗaya daga cikinmu ya gina hali da kansa. Ba za a iya canja shi zuwa ga wani ba, ko da mai shi yana a shirye ya yi wannan hadaya. Akwai abubuwa da yawa da za mu iya yi wa juna muddin jinkai yana nan. Za mu iya wakiltar halin Almasihu. Za mu iya ba da gargadi na aminci ga masu kuskure. Za mu iya tsawatawa, mu kwaɓe, tare da dukan haƙuri da koyarwa, muna kai koyaswar Rubuce-Rubuce Masu Tsarki ga zuciya. Za mu iya ba da tausayin zuciya ɗaya. Za mu iya yin addu’a tare da juna kuma domin juna. Ta wurin rayuwa cikin taka-tsantsan, ta wurin kiyaye magana mai tsarki, za mu iya ba da misali na abin da ya kamata Kirista ya kasance; amma babu wani mutum da zai iya ba wa wani surar halinsa. Bari mu yi la’akari yadda ya kamata da gaskiyar cewa za a cece mu, ba a matsayin kungiyoyi ba, sai dai a matsayin kowane mutum dabam. Za a yi mana shari’a bisa ga halin da muka gina. Yana da haɗari ƙwarai a yi sakaci da shirya rai domin maɗawwamiya, a kuma jinkirta yin sulhu da Allah har sai a kan gadon mutuwa. Ta wurin mu’amalolin rayuwa na kowace rana ne, ta wurin ruhun da muke nunawa, muke kayyade makomarmu ta har abada. Wanda yake mai aminci cikin abin da yake mafi ƙanƙanta, shi ma mai aminci ne cikin abu mai yawa. Idan mun mai da Almasihu abin koyi namu, idan mun yi tafiya kuma muka yi aiki kamar yadda ya ba mu misali a cikin rayuwarsa, za mu iya fuskantar manyan ba-zatattun al’amura masu tsanani da za su zo mana a cikin ƙwarewarmu, mu ce daga zuciyarmu, ‘Ba nufina ba, amma naka, a aikata.’”

“A cikin lokacin jarabawa ne, wato lokacin da muke rayuwa a cikinsa, ya kamata mu yi natsatsen tunani a kan sharuɗɗan ceto, kuma mu rayu bisa ga ka’idojin da aka shimfiɗa cikin maganar Allah. Ya kamata mu ilmantar da kanmu, mu kuma horas da kanmu, awa bayan awa da yini bayan yini, ta wurin tsayayyen horo, domin mu cika kowane aiki na wajibi. Ya kamata mu san Allah da kuma Yesu Almasihu wanda ya aiko. A cikin kowace jaraba gata ce gare mu mu nemi taimako daga gare shi wanda ya ce, ‘Bari ya kama ƙarfina, domin ya yi salama da ni; kuma zai yi salama da ni.’ Ubangiji ya ce ya fi iyaye son ba mu Ruhu Mai Tsarki fiye da yadda iyaye suke son ba ’ya’yansu gurasa. Saboda haka, bari mu kasance da man alheri a cikin tasoshinmu tare da fitilunmu, domin kada a same mu a cikin waɗanda aka kwatanta a matsayin budurwai marasa hikima, waɗanda ba su shirya su fita su taryi ango ba.” Review and Herald, Satumba 17, 1895.

Tutar mutane dubu ɗari da arba’in da huɗu, waɗanda aka yi musu alama ta annabci ta wurin kaciyar Ibrahim da kuma rayuka takwas da suke bisa jirgin, su ne budurwai masu hikima a cikin misalin, waɗanda suke nuna cikakken halin Kristi a cikin rikicin da ke gabatowa nan ba da daɗewa ba. Ya dace ƙwarai cewa Sister White ta rufe wannan sakin magana da kawo maganar Ishaya, gama wannan sashe ne da yake nuni kai tsaye ga lokacin sa alama na mutane dubu ɗari da arba’in

da huɗu.

A ranar nan ku rera mata waƙa, Gonakin inabin ruwan inabi ja. Ni Ubangiji ne nake kiyaye ta; zan shayar da ita kowane lokaci: domin kada wani ya cuce ta, zan tsare ta dare da rana. Fushi ba ya cikina: wa zai kafa mini kayayyuka da sarƙaƙƙiya a yaƙi? Zan bi ta cikinsu, zan kone su gaba daya. Ko kuwa bari ya riƙe ƙarfina, domin ya yi salama da ni; kuma zai yi salama da ni. Zai sa waɗanda suka fito daga Yakubu su kafe tushe: Isra'ila za ta yi fure ta yi toho, ta kuma cika fuskar duniya da 'ya'ya. Shin ya buge shi kamar yadda ya bugi waɗanda suka buge shi? Ko kuwa an kashe shi bisa ga kisan waɗanda aka kashe ta hannunsa? Da gwargwado, sa'ad da take fitowa, za ka yi muhawara da ita: yana tsayar da iska mai ƙarfi tasa a ranar iskar gabas. Saboda haka ta haka ne za a kankare muguntar Yakubu; kuma wannan ne dukan 'ya'yan, domin a kawar da zunubinsa; sa'ad da ya mai da dukan duwatsun bagaden kamar duwatsun alli da aka fasa ƙuru-ƙuru, kurmi na gumaka da siffofi sassakakku ba za su tsaya ba. Duk da haka birnin da aka yi wa katanga zai zama kufai, mazauni kuma za a yashe shi, a bar shi kamar jeji: a can maraƙi zai yi kiwo, a can kuma zai kwanta, ya cinye rassanta. Sa'ad da rassansa suka bushe, za a karya su: mata sukan zo, su kunna su da wuta: gama jama'a ne marasa fahimta: saboda haka wanda ya yi su ba zai ji tausayinsu ba, kuma wanda ya siffanta su ba zai nuna musu alheri ba. Ishaya 27:2–11.

A cikin “ranar iskar gabas,” sa'ad da ake tsarkake muguntar Yakubu, kuma ake tattara ɗayan rukunin “mutane marasa fahimta” a kone su, wannan ne lokacin hatimcewar mutum ɗari da dubu arba'in da huɗu. A cikin wannan lokaci, wanda yake marmarin yin sulhu da Almasihu na iya yin haka, amma motsin ƙarshe suna da sauri ƙwarai.

Firistoci za su kasance masu shekara talatin sa'ad da suka fara hidima, kuma dubu ɗari da arba'in da huɗu su ne masarautar firistocin Bitrus waɗanda suke sabunta alkawari da Allah a kwanaki na ƙarshe.

Ku ma, kamar duwatsu masu rai, ana gina ku ku zama gidan ruhaniya, firistoci tsarkaka, domin ku miƙa haɗayu na ruhaniya, masu karbuwa ga Allah ta wurin Yesu Almasihu. 1 Bitrus 1:5.

An shirya firistocin domin su yi hidima a tsawon aikin shafewa na kwanaki takwas; saboda haka, lamba takwas alama ce ta firistancin shafaffu waɗanda suke cikin akwatin alkawari.

Sandar Haruna

An wakilci firistancin shafaffu na dubu ɗari da arba'in da huɗu a cikin akwatin alkawari a matsayin sandar Haruna wadda ta toho. Lokacin da sandar Haruna ta toho, ta nuna bambanci tsakanin Haruna da sauran sandunan kabilan Isra'ila waɗanda ba su toho ba. A cikin Nassosi, ruwan sama ne yake sa tsire-tsire su toho.

Dukan annabawa suna magana ne game da kwanaki na ƙarshe; saboda haka, sandar firistocin Haruna tana wakiltar shafewar dubu ɗari da arba'in da huɗu a cikin wani yanayi da ya yi daidai da Iliya a Karmel da kuma Milleriyawa a shekara ta 1844. Tana magana ne game da lokacin da ake samun bayyanannen bambanci tsakanin saƙonnin gaskiya da na ƙarya na ruwan sama na ƙarshe. Yowel ne ya bayyana wannan bambanci sa'ad da ya nuna cewa an katse “sabon ruwan inabi” daga

wani rukuni. Rukunin da aka katse sabon ruwan inabin daga bakunansu su ne mashaya na Ifraimu na Ishaya. Su ne kuma waɗanda suka zargi almajiran da shan giya a ranar Fentikos, kuma su ne 'yan tawaye na 1888, waɗanda suka bi ubanninsu, waɗanda kuwa su ne 'yan tawaye na 1863. Dukan waɗannan layukan annabci suna daidaita da layin da Sister White ta bayyana a matsayin abin da zai faru lokacin da duniya ta gane cewa Adventism ta daɗe da sanin game da kwallayen wuta na Nashville na kusan shekaru ɗari da ashirin da biyar, amma ba ta faɗi kome ba.

8, Tamanin da 81

Lamba talatin da lamba takwas alamu ne na firistancin mutane dubu ɗari da arba'in da huɗu, waɗanda su ne tuta ta kwanaki na ƙarshe, wadda ke wakiltar haɗuwar Allahntaka da ɗan'adam. Lamba takwas ushurin lamba tamanin ce, wadda ita ce lambar firistoci tamanin masu jaruntaka, waɗanda tare da babban firist suka yi tsayayya da sarki Uzziah, wanda ya yi yunkurin miƙa turare a wuri mai tsarki. Lamba tamanin da ɗaya tana wakiltar Allahntaka da aka haɗa da ɗan'adam a cikin mahallin firistancin ikilisiya mai nasara. Tarihin tawayar Uzziah yana haɗa wancan firistanci na tamanin da ɗaya cikin ainihin rikicin da ya yi daidai da tawayar Ptolemy jim kaɗan bayan yaƙin Raphia. Dukan annabawa suna bayyana kwanaki na ƙarshe, saboda haka firistancin Allahntaka da aka haɗa da ɗan'adam, wanda shi ne firistancin ikilisiya mai nasara da ya ƙunshi firistoci tamanin na mutum da babban Firist guda ɗaya na Allahntaka, an bayyana shi a cikin tarihin da ya fara a shekara ta 2014 lokacin da aka ƙaddamar da Yaƙin Ukraine.

Babin tsakiya na jerin babuka goma sha biyu na Farawa shi ne babi na goma sha bakwai. Aya ta tsakiya na wannan jerin babuka goma sha biyu ita ce aya ta ashirin da biyu. Aya ta ashirin da biyu tana nuna ƙarshen bayyananne na wata magana tsakanin Allah da Ibrahim wadda ta fara a aya ta ɗaya, ta haka tana bayyana aya ta ashirin da biyu a matsayin ƙarshen wani jerin annabci mai ɗauke da sa hannun haruffa ashirin da biyu na haruffan Ibraniyanci. Aya ta tsakiya na jerin ayoyi ashirin da biyu ita ce aya ta goma sha ɗaya, wadda kuma ita ce tsakiyar ayoyi uku da suke bayyana alamar waɗansu dubu ɗari da arba'in da huɗu. Saboda haka aya ta goma sha ɗaya ita ce tsakiyar ayoyi uku mabambanta, kuma aya ta goma sha ɗaya tana isar da ainihin gaskiyar ba ayoyi ashirin da biyu kaɗai ba, har ma da ayoyi ukun da take cikinsu, ta haka tana bayyana aya ta goma sha ɗaya da ta ashirin da biyu a matsayin mafari da ƙarshe na babban tunani. Saboda haka, aya ta goma sha ɗaya zuwa ta ashirin da biyu a cikin babi na goma sha bakwai ita ce babban jigon babuka goma sha ɗaya zuwa ashirin da biyu.

Tsakiyar surori na goma sha ɗaya har zuwa na ashirin da biyu a cikin littafin Matiyu ita ce sura ta goma sha shida.

Sa'an nan ya umarci almajiransa cewa kada su gaya wa kowa cewa shi ne Yesu Almasihu. Matiyu 16:20.

Kamar yadda yake a tsakiyar Farawa, aya ta ashirin tana nuna ƙarshen wata takamaiman tattaunawa wadda ta fara a aya ta goma sha uku sa'ad da Kristi da almajiran suka isa Kaisariya Filibbi.

Da Yesu ya iso yankunan Kaisariya Filibi, ya tambayi almajiransa, yana cewa, Wa mutane suke cewa ni, Dan Mutum, ne? Sai suka ce, Waɗansu suna cewa kai ne Yohanna Mai Baftisma; waɗansu, Iliya; waɗansu kuma, Irmiya, ko kuwa ɗaya daga cikin annabawa. Ya ce musu, Amma ku fa, wa kuke cewa ni ne? Sai Saminu Bitrus ya amsa ya ce, Kai ne Almasihu, Dan Allah mai rai. Yesu kuwa ya amsa ya ce masa, Mai albarka ne kai, Saminu Barjona, gama ba nama da jini ne suka bayyana maka wannan ba, sai dai Ubana wanda yake cikin sama. Ni kuma ina gaya maka, kai ne Bitrus, kuma a kan wannan dutse zan gina ikkilisiyata; kofofin jahannama kuwa ba za su rinjaye ta ba. Kuma zan ba ka makullan mulkin sama; kuma duk abin da za ka ɗaure a duniya, zai kasance a ɗaure cikin sama; kuma duk abin da za ka kwance a duniya, zai kasance a kwance cikin sama. Sa'an nan ya gargadi almajiransa da ƙarfi kada su gaya wa kowa cewa shi ne Yesu Almasihu. Matiyu 16:13–20.

Rafiya da Paniyum

Ba kawai ne sashe na tsakiyar Matta yake wakiltar wata tattaunawa da maudu'i dabam ba, amma kamar yadda alamar alkawari ta shaidar Farawa ta yi daidai da yaƙin Raphia, haka ma tattaunawar Matta tana faruwa ne a Kaisariya Filibbi, wato Panium. Panium na aya ta goma sha biyar na Daniyel goma sha ɗaya shi ne tsakiyar layin surori goma sha biyu na Matta, kuma Raphia na aya ta goma sha ɗaya na Daniyel goma sha ɗaya shi ne tsakiyar layin surori goma sha biyu na Farawa.

Shekaru 250 da suka fara a 457 K.H. sun ƙare a 207 K.H., tsakiyar tazara tsakanin Raphia na aya ta goma sha ɗaya da Panium na aya ta goma sha biyar, inda alamar kaciya ta Ibrahim da furcin Bitrus game da Almasihu suke haɗuwa. A cikin jerin littafin Matiyu, Bitrus yana ba da shaida game da ganewarsa ga Kristi, Dan Allah, a lokacin baftismarsa.

Siman na nufin “wanda yake ji” kuma Barjona na nufin “ɗan kurciya.” Siman shi ne wanda ya ji saƙon baftismar Almasihu, lokacin da Ruhuhu Mai Tsarki ya sauko cikin siffar kurciya. Baftismar Almasihu ta kasance misali na 11 ga Agusta, 1840, lokacin da mala'ika mai ƙarfi na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma ya sauko. Wannan mala'ika ne kuma ya sauko a ranar 9/11. Bitrus yana wakiltar waɗanda suka gane 9/11 a matsayin saƙon gwaji na tsararrakin mutum ɗari da arba'in da huɗu.

Bitrus yana wakiltar waɗanda suke amfani da tsarin layi bisa layi. Shi ne “ɗan” kurciya, don haka a matsayin ɗa yana wakiltar tsara ta ƙarshe ta alama. Bitrus alama ce ta tsara ta ƙarshe, kuma ta wurin ƙidayar alama ta sunansa yana wakiltar dubu ɗari da arba'in da huɗu. Bitrus yana wakiltar tsara ta ƙarshe waɗanda suke jin saƙon ƙarfafawa sa'ad da Almasihu ya bayyana cikin layin annabci. Bitrus ya gane saƙon da yake da alaƙa da baftismar Almasihu, sabili da haka Bitrus ya iya gane Yesu a matsayin shafaffe, wato Almasihu a cikin Ibrananci, kuma Kristi a cikin Helenanci. Bitrus yana wakiltar waɗanda suka fahimci cewa mala'ikan Ru'ya ta Yohanna goma sha takwas wanda ya sauko a 9/11, ya kuma sauko a ranar 11 ga Agusta, 1840. Bitrus yana wakiltar waɗanda suka fahimci 9/11 a matsayin alamar hanya da ake kafawa ne kawai ta wurin shaidar layuka biyu ko uku.

Furucin Bitrus shi ne cewa 9/11 yana bayyana zuwan annoba ta uku, wadda ita ce saƙon gwaji domin ƙarni na ƙarshe. A wannan furuci ne sunan yake sauyawa. Ibrahim yana a Raphia, kuma

Bitrus yana a Panium, dab da gicciye. Tsakanin Panium da gicciye Bitrus zai ziyarci Dutsen Sāke-Kamanni. A Panium ne aka sauya Siman ya zama Bitrus sa'ad da ya ba da furucinsa game da sakon gwaji na karninsa. Ga mutum dāri da arba'in da huɗu, wannan sakon gwaji shi ne Musulunci na annoba ta uku wanda ya iso cikin tarihin annabci a 9/11.

Farkon gwajin Adventism ya fara ne a 9/11, kuma a karshen gwajin Adventism sakon Musulunci na bala'i na uku yana bayyana lokacin da kuma wurin da aka canja sunan Simon. Sakon da Bitrus ya fahimta a karshe, wanda aka misalta shi da sakon 9/11 a farkon, shi ne gyararren sakon kwallayen wuta na Nashville. A can ne bikin kaho yake iso tare da daukaka tuta da kuma kofar rufaffiya ta Ranar Kafara.

Za mu ci gaba da waɗannan abubuwa a makala ta gaba.